

Statut,
Program i
Programska
deklaracija

Mostar, 25.4.2015.

 XII. sabor
HDZ
Bosne i Hercegovine

Statut

STATUT

Hercegovine vidi u euroatlantskim integracijama.

1. TEMELJNE ODREDBE

Naziv stranke i sjedište

Članak 1.

- (1) Naziv stranke je: HRVATSKA DEMOKRATSKA ZAJEDNICA BOSNE I HERCEGOVINE (u daljnjem tekstu: HDZ BiH).
- (2) Skraćeni naziv stranke je: HDZ BiH.
- (3) Sjedište HDZ BiH je u Mostaru.

Hrvatska demokratska zajednica BiH

Članak 2.

- (1) HDZ BiH je narodna stranka koja okuplja sve slojeve hrvatskoga naroda i drugih građana Bosne i Hercegovine, čiji se program temelji na načelima demokracije i kršćanske civilizacije, te drugim vrijednostima koje su u tradiciji hrvatskoga naroda.
- (2) HDZ BiH je i socijalna stranka jer zastupa interese svih društvenih slojeva.
- (3) HDZ BiH je otvorena za pripadnike svih naroda i nacionalnih manjina koji prihvaćaju Program i Statut ove stranke.
- (4) HDZ BiH je slobodnjačka stranka jer promiče ideju i sustav sloboda za svakoga i svugdje.
- (5) HDZ BiH je državotvorna stranka jer promiče hrvatski nacionalni interes, čuva tradiciju i identitet hrvatskoga naroda i vrijednosti Domovinskog rata.
- (6) HDZ BiH je suvremena europska stranka jer prihvaća europske standarde i budućnost Bosne i

Područje djelovanja

Članak 3.

- (1) HDZ BiH djeluje u Bosni i Hercegovini i u inozemstvu.
- (2) HDZ BiH djeluje u Bosni i Hercegovini u skladu sa svojim Statutom, a u inozemstvu u skladu sa Statutom i Pravilnikom koji donosi Središnji odbor HDZ BiH i u okviru pravnog poretka dotične države.

Pečat, znak, himna, zastava i članska iskaznica

Članak 4.

- (1) HDZ BiH ima pečat okruglog oblika s tekстом „Hrvatska demokratska zajednica Bosne i Hercegovine – Mostar“, a u sredini je znak HDZ.
- (2) Znak je u obliku velikoga latiničnog slova „H“ obojen crvenom, bijelom i plavom bojom na isti način kao hrvatska trobojnica, u kojem poprečnica predstavlja splet slova „D“ i „Z“, izveden u obličju hrvatskog tropleta.
- (3) HDZ BiH može imati svoju himnu koja će se regulirati posebnom odlukom Središnjeg odbora Stranke.
- (4) Zastava HDZ BiH je svijetlo plave boje sa znakom HDZ u sredini, ispod kojega piše „Bosna i Hercegovina“.
- (5) Izgled i sadržaj članske iskaznice utvrđuje Predsjedništvo HDZ BiH na prijedlog Glavnog tajništva HDZ BiH.

Javnost rada

Članak 5.

- (1) Rad HDZ BiH i njegovih tijela je javan.
- (2) Zasjedanje pojedinih tijela HDZ BiH može njihovom odlukom biti zatvoreno za javnost.

Stranačka glasila

Članak 6.

- (1) HDZ BiH ima svoju web stranicu, a može imati i druga stranačka glasila.
- (2) Stranka će se radi ostvarivanja svoga programa služiti i ostalim sredstvima javnog priopćavanja.

Odnosi prema drugim strankama i udrugama

Članak 7.

- (1) HDZ BiH surađuje sa srodnim strankama u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.
- (2) HDZ BiH se može temeljem odluke Središnjeg odbora Stranke učlanjivati u međunarodne udruge srodnih stranaka, ako to pridonosi ostvarivanju njegovih programskih ciljeva.
- (3) HDZ BiH ima posebne odnose s HDZ Republike Hrvatske i oni će se urediti posebnim sporazumom temeljem odluke Predsjedništva HDZ BiH.

2. ČLANSTVO

Uvjeti za stjecanje članstva

Članak 8.

Članom HDZ BiH može postati osoba koja je navršila 16 (šesnaest) godina života, te:

- a) prihvaća načela, program i statut Stranke
- b) izražava spremnost promicati ciljeve Stranke
- c) nije član koje druge stranke
- d) prihvaća pravila etičkog kodeksa Stranke.

Učlanjenje

Članak 9.

- (1) Osoba koja želi postati članom HDZ BiH dužna je ispuniti i potpisati pristupnicu HDZ BiH, te je dostaviti pripadajućem općinskom odnosno gradskom odboru HDZ BiH ili Odboru HDZ BiH za Distrikt Brčko, koji odlučuje o primanju u članstvo HDZ BiH.
- (2) Osoba koja želi postati članom HDZ BiH može to učiniti popunjavanjem pristupnice na web stranici HDZ BiH, koju mora potvrditi mjerodavni općinski, gradski ili Odbor HDZ BiH za Distrikt Brčko.
- (3) Ako mjerodavni općinski odnosno gradski odbor HDZ BiH ili Odbor HDZ BiH za Distrikt Brčko, utvrdi kako osoba koja želi upis u članstvo ne ispunjava uvjete iz članka 8. ovog Statuta, ovlašten je osporiti upis te osobe u članstvo HDZ BiH.
- (4) Osoba čije je primanje u članstvo HDZ BiH osporeno može uputiti priziv mjesno nadležnom županijskom/ regionalnom odboru HDZ BiH, odnosno Predsjedništvu HDZ BiH ako je primanje osporio Odbor HDZ BiH za Distrikt Brčko, čije su odluke konačne.
- (5) Predsjednik HDZ BiH također može donijeti odluku o primanju u članstvo HDZ BiH.
- (6) Središnja evidencija članova HDZ BiH vodi se u Glavnom tajništvu HDZ BiH, a za svaku općinsku i gradsku organizaciju, odnosno organizaciju za Distrikt Brčko, u dotičnim općinskim, gradskim, odnosno Odboru HDZ BiH za Distrikt Brčko.
- (7) Svaki općinski i gradski odbor, te Odbor HDZ BiH za Distrikt Brčko, dužan je stalno ažurirati popis članova na području svojega djelovanja, te o promjenama izvijestiti Glavno tajništvo HDZ BiH.

Područna pripadnost člana

Članak 10.

- (1) Član HDZ BiH pripada jednoj općinskoj odnosno gradskoj organizaciji HDZ BiH ili organizaciji Stranke za Distrikt Brčko prema mjestu prebivališta.
- (2) Dođe li do preseljenja, član se mora objavit u dotadašnjoj organizaciji, te navesti novu adresu kako bi se mogao upisati u drugu organizaciju HDZ BiH.
- (3) Višestruko članstvo nije dopušteno.

Prava i obveze članova

Članak 11.

- (1) Član HDZ BiH ima pravo u temeljnoj organizaciji kojoj pripada, te u svim tijelima kojih je član, sudjelovati u političkom oblikovanju Stranke, poglavito raspravama, prijedlozima i zahtjevima, te odlučivati s tim u svezi. On ima i pravo na obavješćivanje od stranačkih tijela, dužnosnika Stranke i izabраних vijećnika i zastupnika.
- (2) Član HDZ BiH je dužan redovito dolaziti na sastanke organizacija, odnosno tijela Stranke kojima pripada.
- (3) Član HDZ BiH ima pravo birati i biti biran u stranačka tijela.
- (4) Unutar opće stranačke usmjerenosti, član HDZ BiH mora zastupati i promicati program i interese Stranke, pridržavati se Statuta HDZ BiH i etičkog kodeksa ponašanja u Stranci, te poštivati stranačku stegu.
- (5) Član HDZ BiH može obnašati dužnost predsjednika na jednoj organizacijskoj razini.
- (6) Član HDZ BiH obavezan je plaćati članarinu, čiju visinu i način plaćanja utvrđuje Predsjedništvo HDZ BiH.

Obveze dužnosnika, zastupnika i vijećnika

Članak 12.

- (1) Dužnosnici, zastupnici/zaslanici i vijećnici obavezni su izvješćivati o svom radu i raspravljati s članovima o svim političkim pitanjima iz područja njihova djelokruga, te se odazvati na svaki poziv svoga temeljnog ogranka ili organizacije.
- (2) Članovi HDZ BiH koji su izabrani kao zastupnici u zakonodavnim tijelima BiH, entiteta, županija, gradova i općina, dužni su svoj mandat obvezno vratiti HDZ BiH, ako prijeđu u drugu stranku, osnuju novu stranku ili žele postati neovisnima.

Prestanak članstva

Članak 13.

- (1) Članstvo prestaje:
  - a) smrću člana,
  - b) istupanjem iz Stranke,
  - c) isključenjem,
  - d) kandidiranjem na izborima u BiH i inozemstvu bez suglasnosti Predsjedništva HDZ BiH,
  - e) podnošenjem ostavke na članstvo ili dužnost u zastupničkim, izvršnim i drugim tijelima vlasti, bez prethodne suglasnosti nadležnog tijela HDZ BiH, te
  - f) upisom u drugu stranku.
- (2) Član ima pravo istupiti iz HDZ BiH podnošenjem pisane izjave o istupanju. Izjavu podnosi tijelu ovlaštenom za donošenje odluke za primanje u članstvo.
- (3) Član HDZ BiH može biti isključen ako teže povrijedi članske obveze.
- (4) O isključenju odlučuju tijela utvrđena ovim statutom protiv čijih je odluka dopušten priziv.
- (5) Članu HDZ BiH koji se upiše u drugu stranku prestaje članstvo činom upisa.

Odluku kojom se utvrđuje prestanak članstva donosi tijelo ovlašteno za donošenje odluke za primanje u članstvo, a za članove središnjih tijela Predsjedništvo HDZ BiH.

Počasno članstvo i priznanja HDZ BiH

Članak 14.

- (1) HDZ BiH ima i počasne članove.
- (2) Počasne članove, na prijedlog Predsjedništva Stranke, proglašava Sabor HDZ BiH, a između zasjedanja Sabora to obavlja Središnji odbor HDZ BiH.
- (3) U Središnjici HDZ BiH ustrojiti će se evidencija počasnih članova.
- (4) Članovima i počasnim članovima te drugim fizičkim i pravnim osobama mogu se dodjeljivati priznanja u skladu s pravilnikom koji donosi Predsjedništvo HDZ BiH.

3. USTROJSTVO HDZ BiH

Temeljne odredbe

Članak 15.

- (1) HDZ BiH je ustrojen na područnom načelu.
- (2) HDZ BiH se sastoji od temeljnih organizacija-ogranaka, općinskih i gradskih organizacija, županijskih i regionalnih organizacija, te organizacije u Distriktu Brčko.
- (3) Temeljna organizacija HDZ BiH jest ogranak HDZ BiH, a iznimno općinski ili gradski odbor gdje ima manje od 50 članova HDZ BiH.
- (4) Ako nema uvjeta za ustrojavanje ogranaka u okviru općinske, odnosno gradske organizacije HDZ BiH, iznimno se ustanovljuje jedinstvena općinska ili gradska organizacija

HDZ BiH kao temeljna organizacija Stranke. Tada poslove iz djelokruga izvršnog odbora ogranaka obavlja predsjednik općinskog, odnosno gradskog odbora.

- (5) Odluku o ustrojavanju ogranaka donosi općinski, odnosno gradski odbor HDZ BiH, kada broj članova općinske ili gradske organizacije prijeđe brojku od najmanje 50 članova, uz uvjet da ogranci ne smiju imati manje od 5 članova.

Ogranci HDZ BiH

Članak 16.

- (1) Na području na kojem je ustrojen, ogranak HDZ BiH djeluje u sastavu općinske ili gradske organizacije.
- (2) Ogranak HDZ BiH vodi izvršni odbor ogranaka koji se sastoji od 5 do 7 članova, biranih na skupštini ogranaka.
- (3) Predsjednika izvršnog odbora ogranaka HDZ BiH bira izvršni odbor na svojoj konstituirajućoj sjednici.
- (4) Izvršni odbor na prijedlog predsjednika bira dopredsjednike, tajnika i rizničara ogranaka, koji čine predsjedništvo izvršnog odbora.
- (5) Predsjednik izvršnog odbora ogranaka priprema sjednice izvršnog odbora i odgovara za provedbu odluka i zaključaka izvršnog odbora, te je dužan na svakoj sjednici odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.
- (6) Predsjednik izvršnog odbora ogranaka dužan je sazvati sjednicu izvršnog odbora najmanje jednom mjesečno.
- (7) Skupštinu ogranaka saziva izvršni odbor ogranaka, a skupština se obvezno saziva i na zahtjev najmanje 25% članova HDZ BiH dotičnog ogranaka.

Zadaće ogranaka HDZ BiH

Članak 17.

Zadaće ogranaka HDZ BiH jesu poglavito:

- a) raspravljanje o političkim pitanjima i odlučivanje o svim problemima u okviru svojeg djelokruga;
- b) provođenje politike HDZ BiH na području ogranka;
- c) određivanje kandidata na izborima za tijela mjesne samouprave na području ogranka;
- d) sudjelovanje u predlaganju kandidata na izborima za tijela lokalne samouprave;
- e) nakon obavljenih izbora, obvezno analiziranje postignutih rezultata; te
- f) iniciranje i organiziranje aktivnosti na poboljšanju uvjeta života u području djelovanja ogranka.

Općinske organizacije HDZ BiH

Članak 18.

- (1) Na području općine djeluje općinska organizacija HDZ BiH koju čine svi članovi HDZ BiH na području te općine.
- (2) Općinsku organizaciju vodi općinski odbor (u daljnjem tekstu: OO) HDZ BiH koji se sastoji od 7 do 21 člana biranih na skupštini općinske organizacije HDZ BiH, što uključuje odgovarajuću zastupljenost svih organizacijskih oblika stranke.
- (3) Članovi OO HDZ BiH po dužnosti su i: predsjedatelji/dopredsjedatelji općinskog vijeća, predsjednici klubova vijećnika u općinskim vijećima i općinski načelnici, ako su članovi HDZ BiH, te predsjednici svih organizacijskih oblika stranke koji su utemeljeni.
- (4) Predsjednika OO HDZ BiH bira OO na svojoj konstituirajućoj sjednici, a na prijedlog predsjednika, OO bira dopredsjednike, tajnika i rizničara, koji

zajedno čine predsjedništvo OO HDZ BiH.

- (5) Za predsjednika OO HDZ BiH može biti birana samo osoba koja je neposredno izabrana u OO na izbornoj skupštini općinske organizacije HDZ BiH.
- (6) Predsjednik OO priprema i saziva sjednice OO i odgovara za provedbu odluka i zaključaka OO, te je dužan na svakoj sjednici odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.
- (7) Predsjednik OO HDZ BiH sjednice OO saziva po vlastitoj prosudbi i dužan je to učiniti najmanje jednom dvomjesečno.
- (8) Skupštinu općinske organizacije saziva OO.
- (9) OO može prema potrebi dopuniti broj svojih članova, ali najviše do 20% izabranog broja na izbornoj skupštini općinske organizacije HDZ BiH.

Zadaće općinskog odbora HDZ BiH

Članak 19.

- (1) Zadaće općinskog odbora HDZ BiH jesu poglavito:
  - a) raspravljanje političkih problema i odlučivanje o političkim pitanjima u okviru svoga djelokruga;
  - b) odgovornost za provedbu politike HDZ BiH na području općine;
  - c) imenovanje stalnih i privremenih tijela za proučavanje pojedinih pitanja;
  - d) sudjelovanje u predlaganju kandidata od općinske do razine BiH;
  - e) predlaganje kandidata na izborima za tijela lokalne samouprave i kandidata za čelne dužnosti na razini općine;
  - f) sudjelovanje u predlaganju kandidata za organe i tijela HDZ BiH;

- g) odlučivanje o primanju novih članova u članstvo HDZ BiH sukladno ovom statutu;
  - h) odlučivanje u prvom stupnju o stegovnoj odgovornosti članova HDZ BiH, sukladno ovom statutu;
  - i) donošenje odluka o osnivanju i raspuštanju temeljnih ogranaka HDZ BiH; te
  - j) nakon obavljenih izbora, obvezno analiziranje postignutih rezultata.
- (2) Općinski odbor HDZ BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Gradske organizacije HDZ BiH

Članak 20.

- (1) Na području grada djeluje gradska organizacija HDZ BiH koju čine svi članovi HDZ BiH na području toga grada.
- (2) Gradsku organizaciju vodi gradski odbor (u daljnjem tekstu: GO) HDZ BiH koji se sastoji od 7 do 25 članova biranih na skupštini gradske organizacije HDZ BiH, što uključuje odgovarajuću zastupljenost svih organizacijskih oblika stranke.
- (3) Članovi GO HDZ BiH po dužnosti su i: predsjedatelji/dopredsjedatelji gradskog vijeća, predsjednici klubova vijećnika u gradskom vijeću i gradonačelnici/dogradonačelnici grada, ako su članovi HDZ BiH, te predsjednici svih organizacijskih oblika stranke koji su utemeljeni.
- (4) Predsjednika GO HDZ BiH bira GO na svojoj konstituirajućoj sjednici, a na prijedlog predsjednika, GO bira dopredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno čine predsjedništvo GO HDZ BiH.
- (5) Za predsjednika GO može biti birana samo osoba koja je u njega neposredno izabrana na izbornoj skupštini gradske organizacije HDZ BiH.

- (6) Predsjednik GO priprema i saziva njegove sjednice i odgovara za provedbu odluka i zaključaka GO, te je dužan na svakoj sjednici odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.
- (7) Predsjednik GO HDZ BiH sjednice GO saziva po vlastitoj prosudbi i dužan je to učiniti najmanje jedanput dvomjesečno.
- (8) Skupštinu gradske organizacije saziva GO.
- (9) GO može prema potrebi dopuniti broj svojih članova, ali najviše do 20% izabranog broja na izbornoj skupštini gradske organizacije HDZ BiH.

Zadaće gradskog odbora HDZ BiH

Članak 21.

- (1) Zadaće gradskog odbora HDZ BiH jesu poglavito:
  - a) raspravljanje o političkim problemima i odlučivanje o političkim pitanjima u okviru svoga djelokruga;
  - b) odgovornost za provedbu politike HDZ BiH na području grada;
  - c) imenovanje stalnih i privremenih tijela za proučavanje pojedinih pitanja;
  - d) sudjelovanje u predlaganju kandidata na izborima od gradske do razine BiH;
  - e) predlaganje kandidata na izborima za gradsko vijeće i kandidata za čelne dužnosti na razini grada;
  - f) sudjelovanje u predlaganju kandidata za organe i tijela HDZ BiH;
  - g) odlučivanje o primanju novih članova u članstvo HDZ BiH sukladno ovom statutu;
  - h) odlučivanje u prvom stupnju o stegovnoj odgovornosti članova HDZ BiH sukladno ovom statutu;

- i) donošenje odluka o osnivanju i raspuštanju temeljnih ograna HDZ BiH; te
  - j) nakon obavljenih izbora obvezno analiziranje postignutih rezultata.
- (2) Gradski odbor HDZ BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Županijske organizacije HDZ BiH

Članak 22.

- (1) Na području županija djeluju županijske organizacije HDZ BiH, koje čine sve općinske i gradske organizacije HDZ BiH s područja tih županija.
- (2) Županijsku organizaciju vodi županijski odbor (u daljnjem tekstu: ŽO) HDZ BiH koji se sastoji od 11 do 31 člana, biranih na skupštini županijske organizacije HDZ BiH, što uključuje odgovarajuću zastupljenost svih organizacijskih oblika stranke, vodeći računa o zastupljenosti svih općinskih-gradskih organizacija u sastavu dotične županijske organizacije HDZ BiH.
- (3) Članovi ŽO HDZ BiH po dužnosti su i: predsjednici/dopredsjednici županijskih skupština, predsjednici klubova zastupnika i klubova naroda u županijskim skupštinama, predsjednici/dopredsjednici županijskih vlada, ako su članovi HDZ BiH, te predsjednici svih organizacijskih oblika stranke koji su utemeljeni.
- (4) Predsjednika ŽO HDZ BiH bira ŽO na svojoj konstituirajućoj sjednici.
- (5) Za predsjednika ŽO HDZ BiH može biti birana isključivo osoba koja je neposredno izabrana u ŽO na izornoj skupštini županijske organizacije.
- (6) ŽO na prijedlog predsjednika bira dopredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno čine predsjedništvo ŽO HDZ BiH.

- (7) Predsjednik ŽO priprema njegove sjednice i odgovara za provedbu odluka i zaključaka ŽO, te je dužan na svakoj sjednici odbora izvijestiti o svome djelovanju između dvije sjednice.
- (8) Predsjednik ŽO dužan je sazvati njegovu sjednicu najmanje jedanput dvomjesečno, a svaka tri mjeseca zajedničku sjednicu članova ŽO i predsjednika OO HDZ BiH i GO HDZ BiH.
- (9) Skupštinu županijske organizacije saziva ŽO, koji je dužan sazvati skupštinu županijske organizacije i na zahtjev natpolovičnog broja općinskih i gradskih odbora HDZ-a BiH.
- (10) ŽO može prema potrebi dopuniti broj svojih članova, ali najviše do 20% izabranog broja na izornoj skupštini županijske organizacije HDZ BiH.

Zadaci županijskog odbora HDZ BiH

Članak 23.

- (1) Zadaci županijskog odbora HDZ BiH jesu poglavito:
  - a) raspravljanje političkih problema i odlučivanje o političkim pitanjima u okviru svoga djelokruga;
  - b) odgovornost za provedbu politike HDZ BiH na području županije;
  - c) imenovanje stalnih i povremenih tijela za proučavanje pojedinih pitanja;
  - d) sudjelovanje u predlaganju kandidata od županijske do razine BiH;
  - e) predlaganje kandidata na izborima za županijska tijela i kandidata za čelne dužnosti na razini županije;
  - f) utvrđivanje kandidata na izborima za tijela lokalne samouprave i kandidata za čelne dužnosti na razini općine, kao i kandidata za izbore za gradsko vijeće i

kandidata za čelne dužnosti na razini grada, te dostavljanje Predsjedništvu na konačnu potvrdu;

- g) odlučivanje u drugom stupnju o prizivima na odluke općinskih ili gradskih odbora o stegovnoj odgovornosti članova HDZ BiH;
  - h) odlučivanje o prizivima na odluke općinskih ili gradskih odbora o odbijanju zahtjeva za primanje u članstvo HDZ BiH; te
  - i) nakon provedenih izbora obvezno analiziranje postignutih rezultata.
- (2) Županijski odbor HDZ BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Organizacija HDZ BiH za Distrikt Brčko

Članak 24.

- (1) Na području Distrikta Brčko djeluje organizacija HDZ BiH koju čine svi članovi stranke na području Distrikta Brčko.
- (2) Organizaciju HDZ BiH u Distriktu Brčko vodi Odbor HDZ BiH za Distrikt Brčko koji se sastoji od 7 do 21 člana biranih na skupštini organizacije HDZ BiH za Distrikt Brčko, što uključuje odgovarajuću zastupljenost svih organizacijskih oblika stranke.
- (3) Članovi Odbora HDZ BiH za Distrikt Brčko po dužnosti su i: predsjedatelj/dopredsjedatelj Skupštine Distrikta Brčko, predsjednik kluba zastupnika u Skupštini Distrikta Brčko i gradonačelnik/dogradonačelnik Distrikta Brčko, ako su članovi HDZ BiH, te predsjednici svih organizacijskih oblika stranke koji su utemeljeni.
- (4) Predsjednika Odbora HDZ BiH za Distrikt Brčko bira Odbor HDZ BiH za Distrikt Brčko na svojoj konstituirajućoj sjednici, a na prijedlog predsjednika Odbor HDZ BiH za

Distrikt Brčko bira dopredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno čine Predsjedništvo Odbora HDZ BiH za Distrikt Brčko.

- (5) Za predsjednika Odbora HDZ BiH za Distrikt Brčko može biti birana samo osoba koja je neposredno izabrana u odbor na Izornoj skupštini organizacije HDZ BiH za Distrikt Brčko.
- (6) Predsjednik Odbora HDZ BiH za Distrikt Brčko priprema i saziva sjednice odbora i odgovara za provedbu odluka i zaključaka odbora, te je dužan na svakoj sjednici odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.
- (7) Predsjednik Odbora HDZ BiH za Distrikt Brčko sjednice odbora saziva po vlastitoj prosudbi i dužan je to učiniti najmanje jedanput dvomjesečno.
- (8) Skupštinu organizacije HDZ BiH za Distrikt Brčko saziva Odbor HDZ BiH za Distrikt Brčko.
- (9) Odbor HDZ BiH za Distrikt Brčko može prema potrebi dopuniti broj svojih članova, ali najviše do 20% izabranog broja na Izornoj skupštini organizacije HDZ BiH za Distrikt Brčko.

Zadace Odbora HDZ BiH za Distrikt Brčko

Članak 25.

- (1) Zadace Odbora HDZ BiH za Distrikt Brčko jesu poglavito:
  - a) raspravljanje o političkim problemima i odlučivanje o političkim pitanjima u okviru svojeg djelokruga;
  - b) odgovornost za provedbu politike HDZ BiH na području Distrikta Brčko;
  - c) imenovanje stalnih i privremenih tijela za proučavanje pojedinih pitanja;

- d) sudjelovanje u predlaganju kandidata za razinu entiteta i BiH;
  - e) predlaganje kandidata na izborima za tijela vlasti, kao i za čelne dužnosti u Distriktu Brčko;
  - f) sudjelovanje u predlaganju kandidata za organe i tijela HDZ BiH;
  - g) odlučivanje o primanju novih članova u članstvo HDZ BiH sukladno ovom statutu;
  - h) odlučivanje u prvom stupnju o stegovnoj odgovornosti članova HDZ BiH sukladno ovom statutu;
  - i) donošenje odluka o osnivanju i raspuštanju temeljnih ograna HDZ BiH; te
  - j) nakon provedenih izbora obvezno analiziranje postignutih rezultata.
- (2) Odbor HDZ BiH za Distrikt Brčko djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Regionalne organizacije HDZ BiH

Članak 26

- (1) Na području koje nije regulirano člancima 22. i 24. Statuta HDZ BiH djeluju regionalne organizacije (u daljnjem tekstu: RO) HDZ BiH koje čine sve općinske i gradske organizacije HDZ BiH s područja tih regija.
  - (2) Regionalne organizacije HDZ BiH su razinom istovjetne županijskim organizacijama HDZ BiH.
  - (3) Odluku o osnivanju regionalnih organizacija na određenim područjima na zahtjev općinskih i gradskih organizacija iz tih područja donosi Predsjedništvo HDZ BiH.
  - (4) Regionalne organizacije vodi regionalni odbor koji se sastoji od predsjednika općinskih i gradskih odbora i 5 – 9 članova biranih na skupštini regionalne organizacije, što uključuje odgovarajuću zastupljenost svih organizacijskih oblika stranke.
- (5) Po dužnosti članovi regionalnog odbora HDZ BiH su najviši dužnosnici u tijelima izvršne i zakonodavne vlasti, ako su članovi HDZ BiH s područja regije, te predsjednici svih organizacijskih oblika stranke koji su utemeljeni.
  - (6) Predsjednika regionalnog odbora HDZ BiH bira RO na svojoj konstituirajućoj sjednici.
  - (7) RO na prijedlog predsjednika bira potpredsjednike, tajnika i rizničara, koji zajedno čine Predsjedništvo RO HDZ BiH.
  - (8) Predsjednik RO priprema njegove sjednice i odgovara za provedbu odluka i zaključaka RO, te je dužan na svakoj sjednici odbora izvijestiti o svome djelovanju između dviju sjednica.
  - (9) Za predsjednika RO može biti birana samo osoba koja je neposredno izabrana u RO na izbornoj skupštini regionalne organizacije.
  - (10) Predsjednik RO dužan je sazvati njegovu sjednicu najmanje jedanput dvomjesečno, a svaka tri mjeseca zajedničku sjednicu članova RO i predsjednika OO HDZ BiH i GO HDZ BiH.
  - (11) Skupštinu regionalne organizacije saziva RO, koji je dužan sazvati skupštinu regionalne organizacije i na zahtjev natpolovičnog broja općinskih i gradskih odbora HDZ BiH.
  - (12) RO prema potrebi mogu dopuniti broj svojih članova, ali najviše do 20% izabranog broja na izbornoj skupštini regionalne organizacije HDZ BiH.

Zadaci regionalnog odbora HDZ BiH

Članak 27.

- (1) Zadaci Regionalnog odbora HDZ BiH poglavito su:

- a) raspravljanje o političkim problemima i odlučivanje o političkim pitanjima u okviru svoga djelokruga;
  - b) odgovornost za provedbu politike HDZ BiH na području regije;
  - c) imenovanje stalnih i povremenih tijela za proučavanje pojedinih pitanja;
  - d) sudjelovanje u predlaganju kandidata za tijela vlasti od entiteta do razine BiH;
  - e) sudjelovanje u predlaganju kandidata za organe i tijela HDZ BiH;
  - f) odlučuje u drugom stupnju po prizivima na odluke općinskih i gradskih odbora HDZ BiH o stegovnoj odgovornosti članova HDZ BiH sukladno ovom statutu; te
  - g) odlučivanje o prizivima na odluke općinskih ili gradskih odbora o odbijanju zahtjeva za primanje u članstvo HDZ BiH.
- (2) Regionalni odbor HDZ BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Središnja tijela i organi HDZ BiH

Članak 28.

Središnja tijela i organi HDZ BiH jesu:

1. Sabor HDZ BiH
2. Predsjednik HDZ BiH
3. Središnji odbor HDZ BiH
4. Predsjedništvo HDZ BiH
5. Kolegij predsjedništva HDZ BiH
6. Glavno tajništvo HDZ BiH, te
7. Nadzorni odbor HDZ BiH.

Sabor HDZ BiH

Članak 29.

- (1) Sabor HDZ BiH je najviše tijelo koje radi na redovitim i izvanrednim zasjedanjima.

- (2) Sabor HDZ BiH zasjeda svake četiri godine.
- (3) Na prijedlog Predsjedništva, Središnji odbor sazvat će Sabor HDZ BiH i prije isteka tog roka.
- (4) Sabor HDZ BiH sastoji se od:
  - a) izaslanika općinskih, gradskih, županijskih i regionalnih organizacija HDZ BiH, te organizacije HDZ BiH u Distriktu Brčko, što uključuje odgovarajuću zastupljenost svih organizacijskih oblika stranke, koji zajedno čine više od polovine ukupnog sastava Sabora HDZ BiH;
  - b) članova središnjih tijela HDZ BiH: Središnjeg odbora, Predsjedništva, Glavnog tajništva i Nadzornog odbora HDZ BiH;
  - c) izaslanika HDZ BiH iz inozemstva;
  - d) određenog broja izaslanika koje može predložiti Predsjedništvo HDZ BiH.
- (5) Odluku o datumu održavanja redovitog ili izvanrednog Sabora i odluku o načinu određivanja i broju izaslanika za Sabor donosi Središnji odbor na prijedlog Predsjedništva HDZ BiH.
- (6) U slučaju kada Središnji odbor bira v.d. predsjednika Hrvatske demokratske zajednice BiH, Sabor HDZ BiH obvezno se mora održati u roku do dvanaest mjeseci, računajući od dana izbora v.d. predsjednika Stranke.

Zadaće Sabora HDZ BiH

Članak 30.

- (1) Sabor HDZ BiH:
  - a) utvrđuje temeljna načela politike HDZ BiH;
  - b) donosi Program HDZ BiH;
  - c) donosi Statut HDZ BiH;
  - d) bira predsjednika HDZ BiH na prijedlog Predsjedništva i/

Predsjednik HDZ-a BiH

Članak 31.

- ili najmanje sto (100) nazočnih izaslanika Sabora;
- e) bira zamjenika predsjednika HDZ BiH na prijedlog predsjednika HDZ BiH, i/ili na prijedlog sedamdesetpet (75) nazočnih izaslanika Sabora;
- f) bira 5 dopredsjednika HDZ BiH na prijedlog predsjednika HDZ BiH, i/ili na prijedlog pedeset (50) nazočnih izaslanika Sabora;
- g) bira deset (10) članova Predsjedništva HDZ BiH na prijedlog predsjednika HDZ BiH, i/ili na prijedlog najmanje četrdeset (40) nazočnih izaslanika Sabora, po teritorijalnom načelu i to po jedan (1) iz sljedećih izbornih jedinica:
- Unsko-sanske i Hercegbosanske županije
  - Posavske županije
  - Regionalnih organizacija HDZ BiH
  - Tuzlanske županije
  - Distrikta Brčko
  - Vrhbosanske županije
  - Zeničko-dobojske županije
  - Županije Središnja Bosna
  - Hercegovačko-neretvanske županije i
  - Zapadnohercegovačke županije.
- h) Bira 30 članova Središnjeg odbora po teritorijalnom načelu i to najmanje po dva člana iz svake izborne jedinice iz ovog članka;
- i) bira 5 članova Nadzornog odbora Stranke;
- j) donosi odluku o statusnim promjenama HDZ BiH; te
- k) razrješava središnja tijela HDZ BiH.
- (2) Sabor HDZ BiH djeluje po poslovniku koji sam donosi.
- (1) Predsjednik HDZ BiH:
- a) predstavlja i zastupa Stranku, odgovara za njezin rad, vodi politiku Stranke u skladu s njezinim programom i odlukama središnjih tijela, te ima pravo i dužnost provoditi sve mjere kako bi u provođenju stranačke politike osigurao suradnju i odgovornost svih tijela i dužnosnika;
- b) predsjedava sjednicama središnjih tijela nabrojanih u članku 28. stavak 1. točka 1., 3., 4. i 5.. i stara se za provedbu njihovih odluka;
- c) može na sjednice središnjih tijela pozvati i članove HDZ BiH koji nisu članovi dotičnih središnjih tijela, koji sudjeluju u radu tijela bez prava odlučivanja;
- d) odgovara za rad HDZ BiH, te osigurava redovito djelovanje stranačkih tijela;
- e) može donijeti odluku o primanju u članstvo HDZ BiH;
- f) može donijeti odluku o stegovnoj odgovornosti bilo kojeg člana HDZ BiH, a isključivo je nadležan za članove središnjih tijela Stranke;
- g) dužan je o donošenju odluke o stegovnoj odgovornosti člana HDZ BiH obavijestiti Predsjedništvo HDZ BiH na prvoj idućoj sjednici nakon donošenja odluke o stegovnoj odgovornosti; te
- h) predlaže Predsjedništvu imenovanje i razrješenje glavnog tajnika HDZ BiH, međunarodnog tajnika HDZ BiH, glasnogovornika Stranke i ravnatelja Političke akademije HDZ BiH.
- (2) Predsjednik HDZ BiH može ovlastiti zamjenika ili dopredsjednike HDZ BiH da u njegovo ime zastupaju Stranku za pojedina pitanja ili obavljaju druge poslove za koje ih ovlasti;

- (3) U slučaju izočnosti ili spriječenosti, predsjednika HDZ BiH zamjenjuje zamjenik predsjednika HDZ BiH.

Središnji odbor HDZ BiH

Članak 32.

- (1) Središnji odbor HDZ BiH čine:
- Predsjedništvo HDZ BiH;
  - Predsjednici županijskih i regionalnih odbora HDZ BiH, te predsjednik odbora HDZ BiH za Distrikt Brčko;
  - 30 članova HDZ BiH izabranih izravno na Saboru HDZ BiH uključujući sve organizacijske oblike stranke, na način da se iz svake izborne jedinice iz članka 30. st (1) točka g) bira najmanje po dva člana;
  - Članovi Središnjeg odbora HDZ BiH po dužnosti su i dužnosnici u tijelima izvršne i zakonodavne vlasti, ako su članovi HDZ BiH i to: član Predsjedništva BiH, predsjedatelj/dopredsjedatelj Domova PSBiH, predsjedatelj klubova zastupnika/naroda u PSBiH, predsjedatelj/dopredsjedatelj Vijeća ministara BiH, predsjedatelj/dopredsjedatelj Domova entiteta, predsjednici klubova zastupnika/naroda u entitetskim parlamentima, predsjednici/dopredsjednici entiteta, predsjednici/dopredsjednici vlada entiteta, predsjednik/dopredsjednik Skupštine Distrikta Brčko, predsjednik Kluba zastupnika u Skupštini Distrikta Brčko, gradonačelnik/dogradonačelnik Distrikta Brčko, predsjednici/dopredsjednici županijskih skupština, predsjednici klubova zastupnika/klubova naroda u županijskim skupštinama, predsjednici/dopredsjednici

županijskih vlada i zastupnici u Hrvatskom Saboru.

- (2) Predsjednik HDZ BiH po položaju je predsjednik Središnjeg odbora Stranke, a zamjenik predsjednika i dopredsjednici HDZ BiH po položaju su zamjenik predsjednika Središnjeg odbora HDZ BiH i dopredsjednici Središnjeg odbora HDZ BiH.

Zadace Središnjeg odbora HDZ BiH

Članak 33.

- (1) Središnji odbor HDZ BiH:
- skrbi o provedbi odluka Sabora HDZ BiH;
  - raspravlja i odlučuje o bitnim političkim pitanjima, utvrđuje politiku HDZ BiH u sklopu programa;
  - analizira rezultate općih izbora i donosi potrebne odluke;
  - određuje predizbornu i izbornu strategiju Stranke;
  - propisuje način predlaganja kandidata HDZ BiH na općim izborima, te na izborima za članove tijela lokalne samouprave;
  - odlučuje o ustanovljavanju zajednica kao zasebnih organizacijskih cjelina u HDZ BiH i određuje njihov način djelovanja i potvrđuje njihov pravilnik;
  - na prijedlog Predsjedništva HDZ BiH utvrđuje opći etički kodeks ponašanja članova i dužnosnika HDZ BiH;
  - utvrđuje usklađenost Pravilnika svih organizacijskih oblika stranke sa Statutom HDZ BiH;
  - odlučuje o prizivima podnesenim protiv odluke Predsjedništva HDZ BiH o raspuštanju nižih tijela i organizacija HDZ BiH;
  - donosi odluku o sazivanju Sabora HDZ BiH na prijedlog Predsjedništva Stranke; te

- k) donosi odluku o načinu određivanja i broju izaslanika za Sabor HDZ BiH.
- (2) Središnji odbor ovlašten je, u vrijeme kada Sabor HDZ BiH ne zasjeda, birati na upražnjena mjesta v.d. predsjednika na razdoblje najdulje do 12 mjeseci, zamjenika, dopredsjednike i članove Predsjedništva HDZ BiH, sukladno članku 30. ovog Statuta.
- (3) Središnji odbor HDZ BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Zasjedanje Središnjeg odbora HDZ BiH

Članak 34.

- (1) Središnji odbor saziva predsjednik HDZ BiH najmanje jednom u 6 (šest) mjeseci.
- (2) Predsjednik je dužan sazvati Središnji odbor i ako to zatraži trećina članova Središnjeg odbora.

Predsjedništvo HDZ BiH

Članak 35.

- (1) Predsjedništvo HDZ BiH čine:
  - a. predsjednik HDZ BiH
  - b. zamjenik predsjednika HDZ BiH
  - c. pet dopredsjednika HDZ BiH
  - d. odgovarajući broj članova Predsjedništva HDZ BiH, sukladno ovom statutu
  - e. glavni tajnik HDZ BiH
  - f. predsjednik Mladeži HDZ BiH
  - g. predsjednica Zajednice žena HDZ BiH
  - h. predsjednik Odbora za branitelje i udruge proistekle iz Domovinskog rata HVO H-B i
  - i. predsjednik Kluba Utemeljitelja HDZ BiH.
- (2) Predsjedništvo HDZ BiH može u razdoblju za koje je izabrano,

vlastitom odlukom, a na prijedlog predsjednika Stranke, dopuniti broj članova, ali najviše do 20% članova izabranih na Saboru.

- (3) Član Predsjedništva HDZ BiH ne može biti istodobno predsjednik nižih stranačkih tijela (općinskih, gradskih, županijskih, regionalnih i organizacije HDZ BiH za Brčko Distrikta).
- (4) Član Predsjedništva HDZ BiH ujedno je po dužnosti i član nižih stranačkih tijela kojima teritorijalno pripada.

Zadaće Predsjedništva HDZ BiH

Članak 36.

- (1) Predsjedništvo HDZ BiH:
  - a) odgovorno je za provedbu politike HDZ BiH;
  - b) raspravlja o bitnim političkim pitanjima i predlaže Središnjem odboru HDZ BiH donošenje odluka;
  - c) imenuje osobu za predstavljanje i zastupanje HDZ BiH;
  - d) predlaže Središnjem odboru HDZ BiH predizbornu i izbornu strategiju Stranke;
  - e) raspravlja i odlučuje o tekućim političkim pitanjima i odgovorno je za materijalno-financijsko poslovanje Stranke;
  - f) određuje upisninu i članarinu;
  - g) na prijedlog predsjednika imenuje i razrješava glavnog tajnika, glasnogovornika, međunarodnog tajnika i političkog ravnatelja PA HDZ BiH;
  - h) na prijedlog predsjednika imenuje i razrješava glavnog urednika, ravnatelja i vijeće stranačkog glasila;
  - i) na prijedlog glavnog tajnika imenuje i razrješava tajnike za pojedine skupine poslova i rizničara HDZ BiH;

- j) na prijedlog Glavnog tajništva Stranke utvrđuje izgled i sadržaj članske iskaznice;
- k) imenuje odbore i povjerenstva prema potrebi, određujući im sastav i zadaće;
- l) donosi odluku o raspuštanju nižih stranačkih tijela i organizacija i imenuje povjerenika ili povjerenstvo koje priprema i provodi unutarstranačke izbore u dotičnoj organizaciji HDZ BiH najkasnije u roku od šest (6) mjeseci od dana donošenja odluke o raspuštanju, te do održavanja unutarstranačkih izbora vodi dotičnu organizaciju HDZ BiH;
- m) određuje kandidate za izbore i za čelne dužnosti na razini BiH, entiteta, a daje i suglasnost na prijedlog kandidata za županije i Distrikt Brčko, gradove i općine, a na prijedlog organizacija HDZ BiH;
- n) daje konačnu potvrdu kandidatima za izbore i za čelne dužnosti na razini općina i gradova, a na prijedlog organizacija HDZ BiH;
- o) odlučuje u drugom stupnju o prizivima na odluke predsjednika HDZ BiH o stegovnoj odgovornosti članova HDZ BiH;
- p) odlučuje u drugom stupnju o prizivima na odluke Organizacije HDZ BiH za Distrikt Brčko o stegovnoj odgovornosti njezinih članova;
- q) odlučuje o prizivima na odluke Organizacije HDZ BiH za Distrikt Brčko o odbijanju zahtjeva za primanje u članstvo HDZ BiH;
- r) donosi Pravilnik o dodjeli priznanja HDZ BiH;
- s) raspravlja i odlučuje o svim pitanjima koja nisu stavljena u djelokrug drugih tijela Stranke; te bira članove Savjetodavnog vijeća HDZ BiH.

- (2) Predsjedništvo HDZ BiH djeluje prema poslovniku koji samo donosi.

Kolegij predsjedništva HDZ BiH

Članak 37

- (1) Kolegij Predsjedništva HDZ BiH čine:
  - a) predsjednik HDZ BiH
  - b) zamjenik predsjednika
  - c) pet dopredsjednika
  - d) glavni tajnik.
- (2) Kolegij Predsjedništva HDZ BiH priprema sjednice središnjih tijela i na prijedlog predsjednika raspravlja i donosi odluke o bitnim političkim pitanjima iz nadležnosti Predsjedništva HDZ BiH, koje dostavlja na potvrdu Predsjedništvu HDZ BiH na narednoj sjednici.

Glavno tajništvo HDZ BiH

Članak 38.

- (1) Glavno tajništvo jest izvršno tijelo HDZ BiH.
- (2) Glavno tajništvo HDZ BiH čine glavni tajnik, tajnici i rizničar.
- (3) Glavno tajništvo i stručna služba Središnjice HDZ BiH ustrojava se sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu kojeg donosi Predsjedništvo HDZ BiH na prijedlog glavnog tajnika.

Zadaće Glavnog tajništva HDZ BiH

Članak 39.

- (1) Glavno tajništvo HDZ BiH:
  - a) provodi politiku HDZ BiH te osigurava provedbu odluka njegovih tijela;
  - b) upravlja imovinom i vodi materijalno-financijsko poslovanje HDZ BiH;

- c) provodi organizaciju i teritorijalni ustroj tijela HDZ BiH; te
  - d) imenuje pomoćne odbore i pomoćna tijela u sklopu provedbe svojih zadaća.
- (2) Glavno tajništvo HDZ BiH, pri provedbi odluka o nekim pitanjima, može pozvati predsjednike županijskih, regionalnih i gradskih odbora HDZ BiH, te druge dužnosnike, koji u tom slučaju sudjeluju u radu Glavnog tajništva, ali bez prava odlučivanja.
  - (3) Glavno tajništvo HDZ BiH djeluje prema poslovniku koji samo donosi.

Glavni tajnik HDZ BiH

Članak 40.

Glavni tajnik HDZ BiH:

- a) rukovodi Glavnim tajništvom;
- b) pomaže predsjedniku HDZ BiH pri ispunjavanju njegovih zadaća i sve djelatnosti obavlja u dogovoru s predsjednikom;
- c) sudjeluje u pripremi i radu središnjih tijela Stranke te priprema i osigurava organizacijske, materijalne i tehničke uvjete za njihov rad;
- d) provodi odluke središnjih tijela Stranke, aktivno surađujući sa županijskim i regionalnim odborima HDZ BiH i Odborom HDZ BiH u Distriktu Brčko, usklađujući njihov rad u provedbi odluka Središnjeg odbora i Predsjedništva HDZ BiH;
- e) ovlašten je sudjelovati na sjednicama ogranaka, općinskih, gradskih, županijskih, regionalnih i Odbora HDZ BiH u Distriktu Brčko;
- f) odlučuje o administrativnim pitanjima i pitanjima namještenika HDZ BiH; te
- g) predlaže Predsjedništvu HDZ BiH imenovanje tajnika za pojedine skupine poslova i rizničara HDZ BiH.

Odnosi između tijela HDZ BiH

Članak 41.

- (1) Sva tijela HDZ BiH na svim razinama obavljaju samostalno poslove iz svoga djelokruga, sukladno Programu i Statutu HDZ BiH.
- (2) Iznimno viša tijela imaju pravo izdavati obvezujuće upute i poduzimati druge mjere kojima se usmjerava rad nižih tijela u okviru djelokruga nižih tijela, ako niže tijelo ne može samostalno i odgovorno to činiti.
- (3) Sve organizacije i tijela HDZ BiH obvezno provode odluke viših tijela u okvirima djelokruga tih viših tijela.
- (4) Organizacije i tijela HDZ BiH ovlašteni su nastupati u pravnom prometu u granicama svojih poslova i dužnosti, a u skladu s odgovarajućim odlukama Predsjedništva HDZ BiH, te u tu svrhu mogu imati zasebne žiroračune i pečat.

4. STEGOVNA ODGOVORNOST ČLANOVA HDZ BiH

Opća odredba

Članak 42.

- (1) O stegovnoj odgovornosti članova HDZ BiH odlučuju općinski i gradski odbori HDZ BiH, odnosno Odbor HDZ BiH za Distrikt Brčko, svaki za članstvo na području vlastitoga djelovanja, osim za članove središnjih tijela Stranke.
- (2) Predsjednik i Predsjedništvo HDZ BiH isključivo odlučuju o stegovnoj odgovornosti članova središnjih tijela HDZ BiH, a mogu odlučivati i o stegovnoj odgovornosti bilo kojeg drugog člana Stranke.
- (3) Inicijativu za pokretanje stegovnog postupka u pismenoj formi može podnijeti svaki član općinskog,

gradskog, županijskog ili regionalnog odbora HDZ BiH, odnosno član Odbora HDZ BiH za Distrikt Brčko, a za člana središnjeg tijela HDZ BiH svaki član Predsjedništva HDZ BiH.

Članak 43.

- (1) O stegovnoj odgovornosti članova HDZ BiH u prvom stupnju odlučuju općinski i gradski odbori HDZ BiH, odnosno Odbor HDZ BiH za Distrikt Brčko, a za članove središnjih tijela predsjednik Stranke.
- (2) O prizivima na odluke općinskih i gradskih odbora HDZ BiH u drugom stupnju odlučuju mjesno nadležni županijski, odnosno regionalni odbori Stranke.
- (3) O prizivima na odluke Odbora HDZ BiH za Distrikt Brčko i predsjednika Stranke, u drugom stupnju odlučuje Predsjedništvo HDZ BiH.
- (4) Prizivi na odluke o stegovnoj odgovornosti donesene u prvom stupnju podnose se u roku od osam dana od dana primitka odluke, odnosno u roku od osam dana od oglašavanja odluke na oglasnoj ploči tijela koje je donijelo odluku u prvom stupnju, ako uručenje odluke nije moguće.
- (5) Pri odlučivanju po prizivu mjerodavno tijelo je ovlašteno pobijanu odluku potvrditi, promijeniti ili ukinuti i vratiti na ponovnu raspravu ili odlučivanje.

Stegovne mjere

Članak 44.

- (1) U odlučivanju o stegovnoj odgovornosti članova HDZ BiH mogu se izreći slijedeće stegovne mjere:
  - a) ukor
  - b) oduzimanje dužnosti u Stranci
  - c) uvjetno isključenje, te
  - d) bezuvjetno isključenje.

- (2) Ukori se izriče članu za lakšu povredu članskih obaveza.
- (3) Oduzimanje dužnosti u Stranci izriče se članu za opetovano činjenje lakših povreda članskih obaveza. Takva mjera izriče se obavezno pri izricanju uvjetnog isključenja.
- (4) Uvjetno isključenje i bezuvjetno isključenje izriče se članu za težu povredu članske obaveze.
- (5) Kad je radi teže povrede članskih obaveza pokrenut postupak po prijedlogu ovlaštenog tijela, dotičnom članu miruju članska prava.

Teža povreda obaveza člana HDZ BiH

Članak 45.

Težom povredom obaveza člana smatra se svako njegovo postupanje koje je izazvalo ili je moglo izazvati teže posljedice po ugled i interese Stranke, ili štetu, kad bitno krši Statut HDZ BiH, kad djeluje u suprotnosti s Programom HDZ BiH, kad se ponaša suprotno načelima i ustroju HDZ BiH, ili grubo krši etički kodeks ponašanja članova Stranke.

5. NADZORNA TIJELA HDZ BIH

Opća odredba

Članak 46.

- (1) Nadzorna tijela HDZ BiH ustrojavaju se u obliku nadzornih odbora.
- (2) Nadzorna tijela imaju dužnost i ovlaštenje nadzirati materijalno-financijsko poslovanje tijela i organizacija HDZ BiH.
- (3) U Nadzorni odbor ne smiju biti birani članovi tijela HDZ BiH iste razine.

Nadzorni odbor HDZ BiH

Članak 47.

- (1) Nadzorni odbor HDZ BiH ima dužnost nadzirati materijalno-financijsko poslovanje HDZ BiH, te za svaku kalendarsku godinu podnijeti izvješće Predsjedništvu Stranke.
- (2) Nadzorni odbor HDZ BiH pazi da cjelovito materijalno-financijsko poslovanje bude u skladu sa zakonom.
- (3) Nadzorni odbor HDZ BiH ovlašten je nadzirati i materijalno-financijsko poslovanje svih ostalih organizacijskih oblika u HDZ BiH.
- (4) Članove Nadzornog odbora HDZ BiH bira Sabor HDZ BiH.
- (5) Nadzorni odbor HDZ BiH sastoji se od 5 članova, koji između sebe biraju predsjednika.
- (6) U sastav Nadzornog odbora HDZ BiH ne mogu biti imenovane osobe iz sastava Predsjedništva i Središnjeg odbora Stranke.
- (7) Nadzorni odbor HDZ BiH ima pravo uvida u materijalno-financijsko poslovanje svih nižih tijela Stranke i o uvidu izvješćuje Predsjedništvo HDZ BiH.

Nadzorni odbori organizacija HDZ BiH

Članak 48.

- (1) Općinske organizacije, gradske organizacije, županijske i regionalne organizacije, i organizacija HDZ BiH za Distrikt Brčko ustrojavaju svoj nadzorni odbor.
- (2) Nadzorni odbori organizacija HDZ BiH nadziru materijalno-financijsko poslovanje svoje organizacije HDZ BiH, te o tomu za svaku kalendarsku godinu podnose izvješće odboru svoje organizacije HDZ BiH.

- (3) Nadzorni se odbor iz prethodnog stavka sastoji od predsjednika i 2 člana.
- (4) Predsjednika i članove nadzornog odbora bira izborna skupština odnosnih organizacija.

6. ZASEBNI NAČINI ORGANIZIRANJA I DJELOVANJA HDZ BiH

Opća odredba

Članak 49.

- (1) U sastavu HDZ BiH mogu se ustanoviti zajednice i drugi oblici organiziranja kao zasebne organizacijske cjeline, radi zadovoljavanja posebnih interesa i rješavanja specifičnih problema.
- (2) Zasebnim organizacijama HDZ BiH osigurat će se odgovarajuća zastupljenost u svim stranačkim tijelima.
- (3) Odluku o ustanovljavanju i načinu djelovanja takvih oblika organiziranja donosi Središnji odbor HDZ BiH.
- (4) Sa svrhom ostvarivanja svojih programskih ciljeva, Predsjedništvo HDZ BiH može donijeti odluku o utemeljenju druge pravne osobe u skladu sa zakonom.

Organizacija Mladeži HDZ BiH

Članak 50.

- (1) U sastavu HDZ BiH ustanovljena je zajednica Mladeži HDZ BiH kao zasebna organizacijska cjelina.
- (2) Zajednica mladeži HDZ BiH ima naziv Mladež HDZ BiH, sa sjedištem u Mostaru.
- (3) Mladež HDZ BiH može ustanovljivati niže oblike svoga djelovanja.

- (4) Mladeži HDZ BiH osigurava se najmanje 15% zastupljenosti u svim tijelima Stranke.
- (5) Mladež HDZ BiH djeluje u skladu s pravilnikom, koji mora biti usklađen s ovim Statutom.

Organizacija žena HDZ BiH

Članak 51.

- (1) U sastavu HDZ BiH ustanovljena je Zajednica žena HDZ BiH kao zasebna organizacijska cjelina.
- (2) Zajednica žena HDZ BiH ima naziv Zajednica žena HDZ BiH „Kraljica Katarina Kosača“, sa sjedištem u Mostaru.
- (3) Zajednica žena HDZ BiH može ustanovljivati niže oblike svoga djelovanja.
- (4) Zajednica žena HDZ BiH djeluje u skladu s pravilnikom koji mora biti usklađen s ovim Statutom.

Politička akademija HDZ-a BiH

Članak 52.

- (1) HDZ BiH ustanovio je Političku akademiju HDZ BiH kao zasebnu organizacijsku cjelinu.
- (2) Temeljni ciljevi i djelatnosti Političke akademije HDZ BiH su: kontinuirano, stručno, političko usavršavanje i educiranje, poticanje na aktivno političko i javno djelovanje članova i dužnosnika HDZ BiH, kao i Zajednice mladeži i Zajednice žena HDZ BiH, te ostalih zainteresiranih pojedinaca, sukladno odlukama mjerodavnih tijela Političke akademije.

Klub zastupnika HDZ BiH

Članak 53.

- (1) Zastupnici HDZ BiH ustanovljuju u domovima i skupštinama zakonodavnih tijela klubove zastupnika HDZ BiH. Članovi klubova zastupnika HDZ BiH biraju između sebe predsjednika i tijela kluba na prijedlog Predsjedništva HDZ BiH.
- (2) Klubovi zastupnika HDZ BiH djeluju prema poslovniku koji sami donose.

Klubovi vijećnika HDZ BiH

Članak 54.

- (1) Vijećnici članovi HDZ BiH ustanovljavaju u skupštini jedinice lokalne samouprave klub vijećnika HDZ BiH.
- (2) Članovi kluba vijećnika HDZ BiH biraju između sebe predsjednika i ostala tijela kluba s tim da kandidate za predsjednika predlaže odbor HDZ BiH odnosno jedinice lokalne samouprave.
- (3) Klub vijećnika HDZ BiH djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

Klub Utemeljitelja HDZ BiH

Članak 55.

- (1) U sastavu HDZ BiH ustanovljen je Klub Utemeljitelja HDZ BiH (u daljnjem tekstu: Klub) kao zasebna organizacijska cjelina.
- (2) Temeljni ciljevi Kluba su okupljanje članova HDZ BiH iz razdoblja utemeljenja i izgradnje stranke, koji žele pridonijeti očuvanju kontinuiteta Hrvatske demokratske zajednice na izvornim načelima utemeljenja HDZ BiH u okviru Programa HDZ BiH.
- (3) Klub djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

**Odbor za branitelje i
udruge proistekle iz
Domovinskog rata HVO H-B**

Članak 56

- (1) U sastavu HDZ BiH ustanovljen je Odbor za branitelje i udruge proistekle iz Domovinskog rata HVO H-B (u daljnjem tekstu: Odbor) kao zasebna organizacijska cjelina.
- (2) Temeljni ciljevi i djelatnosti Odbora su zaštita časti, ugleda, dostojanstva i prava branitelja HVO i Domovinskog rata sukladno programskim načelima HDZ BiH i pozitivnim zakonskim propisima.
- (3) Odbor djeluje prema poslovniku koji sam donosi.

**7. NAČIN IZBORA I TRAJANJE
MANDATA**

Način izbora za tijela HDZ BiH

Članak 57.

Izbori za sva tijela i dužnosnike u pravilu se obavljaju tajnim glasovanjem uz mogućnost isticanje više kandidata, vodeći računa o kriterijima zastupljenosti (teritorijalnoj, spolnoj, dobnoj itd.).

Trajanje mandata

Članak 58.

- (1) Tijela HDZ BiH biraju se na vrijeme od četiri (4) godine, koliko traje i mandat članovima tih tijela.
- (2) U vrijeme trajanja mandata naknadno izabranog člana ubraja se i vrijeme trajanja mandata člana umjesto kojega je izabran.
- (3) Prestankom mandata tijela HDZ prestaje i mandat članova.

8. FINANCIJE I SREDSTVA ZA RAD

Opća odredba

Članak 59.

- (1) HDZ BiH je politička stranka, a posluje kao neprofitabilna organizacija čija sredstva služe isključivo ostvarivanju njegovih političkih ciljeva.
- (2) Financijsko poslovanje HDZ BiH propisuje Predsjedništvo HDZ BiH, uz uvjet osiguranja zakonitosti te javnosti prikazivanja podrijetla i namjene sredstava svake kalendarske godine.
- (3) Neposredne poslove glede financiranja i ostaloga financijskog poslovanja vode rizničari HDZ BiH.

Sredstva za rad

Članak 60.

HDZ BiH ostvaruje prihode od:

- a) članarine,
- b) dobrovoljnih priloga pravnih i fizičkih osoba,
- c) izdavačkih djelatnosti i prodaje promidžbenog materijala,
- d) stranačkih priredbi,
- e) prihoda od imovine u vlasništvu HDZ BiH,
- f) naknada iz proračuna,
- g) dobiti poduzeća koja su u vlasništvu HDZ BiH,
- h) kreditnog zaduženja kod banaka, te
- i) ostalih prihoda.

**9. STATUSNE PROMJENE
HDZ BiH**

Članak 61.

- (1) Odluku o statusnoj promjeni donosi Sabor HDZ BiH.
- (2) Ova odluka je pravno valjana samo ako se donese većinom od najmanje 75% ukupnog broja punopravnih članova Sabora.

Članak 62.

U slučaju prestanka postojanja HDZ BiH njegova imovina pripada udrugama proisteklim iz Domovinskog rata.

HDZ BiH ima obvezu u roku od 30 dana izvijestiti Središnji odbor HDZ BiH o odlukama i mjerama poduzetim u tom razdoblju.

10. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Ustrojavanje novih tijela HDZ BiH

Članak 63.

Ustrojstvo HDZ BiH utvrđeno ovim Statutom ima se oživotvoriti najkasnije u roku od 3 mjeseca od dana stupanja na snagu Statuta HDZ BiH.

Promjena Statuta HDZ BiH

Članak 64.

- (1) Izmjene ili dopune Statuta vrši Sabor HDZ BiH.
- (2) Prijedlog za izmjenu i dopunu ovog Statuta i za novi statut mogu dati: Sabor, Središnji odbor i Predsjedništvo HDZ BiH.
- (3) Predsjedništvo HDZ BiH razmatra prijedloge izmjena i dopuna Statuta HDZ BiH, te donosi odluku o prijedlogu konačnog teksta koji će podnijeti Saboru na usvajanje.

Članak 65.

- (1) Središnji odbor HDZ BiH je ovlašten i prije redovitog saziva Sabora izmijeniti ili dopuniti pojedine odredbe Statuta u slučaju izvanrednih okolnosti, ili ako je to nužno učiniti po sili zakona, ili pak ako su pojedine odredbe postale smetnja za funkcioniranje Stranke.
- (2) U slučaju rata i time izazvanih posebnih okolnosti, sve ovlasti Središnjeg odbora prenose se na Predsjedništvo HDZ BiH.
- (3) Ovlasti iz st. (2) ovog članka prestaju nestankom uzroka, a Predsjedništvo

Izvorno tumačenje

Članak 66.

Izvorna tumačenja ovog Statuta daje Sabor, a Predsjedništvo HDZ BiH kada Sabor ne zasjeda.

Stupanje na snagu

Članak 67.

Ovaj Statut stupa na snagu danom donošenja, a objavit će se u glasilu HDZ BiH.

Ur. broj: _____

PREDSJEDNIK
Dr. Dragan Čović

Mostar, 25. travnja 2015. godine

Program

Polazeći od svih dosadašnjih programskih dokumenata u svom dvadesetpetogodišnjem (25) postojanju i radu, iskazujući političku dosljednost i ustrajnost u vlastitom promišljanju, opredijeljeni za izgradnju i jačanje demokratskih načela u funkcioniranju vlasti, priznajući jedino demokratske metode i standarde u političkome djelovanju i odlučivanju, mi, sudionici XII. Sabora Hrvatske Demokratske Zajednice BiH usvajamo

PROGRAM HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE BOSNE I HERCEGOVINE

Proslav

Hrvatska demokratska zajednica BiH, nastala je u vrijeme dubokih političkih i društvenih mijena u Europi, u vrijeme raspada komunističkog sustava na istoku i jugoistoku Europe i raspada umjetnih državnih tvorevina.

Nastala je i kao izraz povijesnih težnji hrvatskoga naroda za jednakošću s drugim narodima, slobodom i demokracijom, kao jedinstvena izvorna hrvatska politička misao europskoga usmjerenja. Nastupila je s jasnim programskim ciljem uspostave demokratske, samostalne i suverene Bosne i Hercegovine, države ravnopravnih naroda i građana. Odigrala je ključnu ulogu u procesu osamostaljenja i stjecanja neovisnosti Bosne i Hercegovine.

Hrvatska demokratska zajednica je privržena načelima demokracije,

poštivanju ljudskih sloboda, vladavini prava i načela slobodnog tržišta.

U središtu političkoga promišljanja i djelovanja Hrvatske demokratske zajednice BiH je hrvatski narod i čovjek sa svim svojim neotudivim pravima. Čovjek kao politički subjekt, ravnopravan i jednakovrijedan, neovisno o rasi, naciji, vjeri, spolu ili dobi.

Temeljna načela

- Hrvatske demokratska zajednica BiH je narodnjačka stranka koja okuplja sve slojeve hrvatskoga naroda i drugih građana Bosne i Hercegovine, na načelima demokracije i kršćanske civilizacije i otvorena je za sve one koji prihvaćaju njezin Program i Statut.
- Hrvatska demokratska zajednica (HDZ) BiH je demokršćanska i socijalna stranka.
- HDZ BiH je suvremena, slobodnjačka, državotvorna i europska stranka koja djeluje u Bosni i Hercegovini i inozemstvu.
- Sloboda je središnje načelo HDZ BiH.
- Sloboda pojedinca nužno sadrži svijest o poštivanju i prihvaćanju slobode drugoga i drukčijega.
- Pravo na osobnost i posebnost u skladu s vlastitim uvjerenjima temeljno je pravo svakog čovjeka.
- Ravnopravnost je jedno od temeljnih ljudskih dobara i ono uključuje ravnopravnost naroda, građana, spolova, različitih socijalnih i regionalnih skupina.
- Načelo solidarnosti je jedan od glavnih temelja političkoga promišljanja i rada HDZ BiH.
- Osiguranje prava na rad i pravičnu naknadu koja omogućava dostojan život čovjeka i obitelji, izgradnja države, socijalna ulaganja i zakoni koji pridonose dostojanstvu ljudske osobe, poštivanje privatnog vlasništva

i shvaćanje politike kao javnog posla za opće dobro trajna su opredjeljenja HDZ BiH i jedna od prioritetnih zadaća.

- Pravo na život je osnovno i neotuđivo pravo svakog čovjeka, a ono znači i pravo na život još nerođenog djeteta.
- Neotuđivo je pravo svakog naroda, kao i svake etničke skupine, na školovanje, informiranje i komuniciranje na svome materinjem jeziku, što podrazumijeva i pravo na vlastite nastavne planove i programe, koji omogućavaju učenje vlastite povijesti i drugih nacionalnih posebnosti, ali i učenje o drugim narodima, njihovoj kulturi i posebnostima.

Obitelj i mladi

U središtu naše politike je obitelj kao temeljna zajednica društva koja se zasniva na bračnoj zajednici muža i žene, koji dijele odgovornosti oca i majke.

HDZ BiH je za posebnu društvenu skrb i zaštitu obitelji i majčinstva, kao jamca narodnog i moralnog napretka i odgovornosti.

Sveukupno zakonodavstvo mora u potpunosti osigurati potrebnu zaštitu obitelji.

Svjesni iznimne važnosti demografskog preporoda hrvatskoga naroda provodimo pronatalitetnu populacijsku politiku te se zalažemo za konkretne mjere u zaštiti majčinstva, povoljne stambene kredite i namjenske stanove, stimulatивne dječje dodatke, povećanje porodiljnih naknada te povećanje broja odgovarajućih ustanova za skrb o djeci.

Kao stranka koja promiče slobodu i odgovornost, posebno potičemo mlade ljude na međuljudsku, tolerantnu i solidarnu djelatnost u kojoj će svoju kreativnost uložiti u razvitak i traženje novih putova pri čemu im pružamo punu pomoć i potporu.

Odnos HDZ BiH prema mladima temelji se na povjerenju i optimalnom uključivanju mladeži u političku, gospodarsku i svaku drugu vrstu izgradnje politički stabilnog i sigurnog društva i države, na temelju njihovih interesa, mogućnosti i naobrazbe.

Posebno se zauzimamo za aktivnu politiku zapošljavanja mladih, osmišljenu potporu mladim obiteljima te sustavnu skrb o mladim talentima i njihovo uključivanje u politički, gospodarski, kulturni i duhovni život.

HDZ BiH se zauzima za dostojan život osoba starije životne dobi, za podizanje razine kvalitete života, te za njihovo sudjelovanje u svim segmentima društvenoga života za koje imaju sposobnosti i interes.

Zalažemo se da skrb za starije osobe bude temeljena na načelu međugeneracijske solidarnosti, čovječnosti i ljubavi prema bližnjem.

Domovinski rat i hrvatski branitelji

HDZ BiH istinski poštuje i štiti čast, ponos, ugled i dostojanstvo hrvatskih branitelja i Domovinskog rata i odlučno će se suprotstaviti svim pokušajima kriminaliziranja Hrvatskog vijeća obrane, legalno organiziranih obrambenih snaga hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini.

Odlučno ćemo se suprotstavljati pokušajima krivotvorenja povijesne istine o Domovinskom ratu i pokušajima krivotvorenja cjelokupne novije povijesti.

Hrvatska demokratska zajednica BiH smatra da je temeljna vrijednost Domovinskog rata obrana slobode i jednakopravnosti hrvatskoga naroda u tronacionalnoj Bosni i Hercegovini.

Držimo svojom dužnošću osigurati trajnu i punu skrb za sve hrvatske branitelje, a posebice za obitelji poginulih, zatočenih i nestalih hrvatskih branitelja, kao i za ranjene i oboljele hrvatske branitelje i njihove obitelji.

Vjerske zajednice

HDZ BiH svojim prioritetima drži i jasno reguliranje prava i položaja vjerskih zajednica, kojima se mora omogućiti slobodno i neovisno djelovanje.

Istodobno ustrajavamo u nastojanjima da se ugovorno reguliraju odnosi države s Katoličkom crkvom i drugim vjerskim zajednicama te izvrši povrat oduzete imovine.

U svakodnevним društvenim odnosima nužno je osigurati trajan dijalog i međusobno uvažavanje.

Bosna i Hercegovina

Daytonski mirovni sporazum je zaustavio rat i omogućio mir pod patronatom međunarodne zajednice, ali nije osigurao izgradnju demokratske i samoodržive Bosne i Hercegovine.

Daytonski mirovni sporazum, asimetrično državno ustrojstvo, konfuzna rješenja unutarnjeg ustrojstva i nefunkcionalnost institucija vlasti, kao i velike ovisnosti o odlukama i nazočnosti institucija međunarodne zajednice, i danas određuju političku sliku BiH i onemogućavaju njezin daljnji napredak.

Dosljedno zalaganje HDZ BiH za ustavni i administrativno-teritorijalni preustroj Bosne i Hercegovine i opravdano zahtijevanje da se uđe u proces dogovornog preustroja Bosne i Hercegovine i osiguranja pune ustavne i stvarne jednakosti sva tri konstitutivna naroda, zbog čega su Hrvati često i sankcionirani, danas je rezultiralo sve glasnijim zahtjevima i drugih političkih stranaka, ali i konkretnim zaključcima i ocjenama relevantnih tijela međunarodne zajednice o dotrajalosti daytonskih rješenja i potrebi nužnog preustroja Bosne i Hercegovine te donošenja novog Ustava Bosne i Hercegovine.

Rezolucije Europskog parlamenta, Vijeća Europe i UN-a, ali i velikog broja

istaknutih međunarodnih čimbenika, daju nam za pravo da ustrajemo u nastojanjima da se Bosna i Hercegovina uredi po mjeri sva tri konstitutivna naroda u Bosni i Hercegovini.

Zalažemo se da Bosna i Hercegovina bude demokratska, decentralizirana i država socijalne pravde, jednakih i standardiziranih kolektivnih prava naroda i pojedinačnih prava građana, što danas nažalost nije. HDZ BiH se zauzima za punu i cjelovitu provedbu razdiobe zakonodavne, izvršene i sudbene vlasti.

Zauzima se također za funkcioniranje svake od njih na temelju Ustava i zakona zasebno i koordinirano djelujući u državnom sustavu i interesu naroda i građana BiH.

HDZ BiH smatra očuvanje svih vitalnih nacionalnih interesa hrvatskoga naroda sastavnim dijelom strategije obrane i sigurnosti na razini BiH.

HDZ BiH se zalaže za ravnotežu između državne uprave i lokalne uprave i samouprave u decentraliziranoj Bosni i Hercegovini na načelima Europske povelje o lokalnoj samoupravi.

Lokalna uprava i samouprava se moraju maksimalno približiti građanima koji kroz njih moraju imati samostalnost u odlučivanju u svim poslovima lokalnog značenja koja ustavom i zakonom nisu stavljena u nadležnost županijskih i drugih državnih tijela vlasti.

Zalažemo se za jačanje ovlasti jedinica lokalne uprave i samouprave u decentraliziranoj Bosni i Hercegovini, te financijsko, organizacijsko i funkcionalno jačanje općina i gradova, sukladno Europskoj povelji o lokalnoj samoupravi.

Zauzimamo se za uravnotežen razvitak svih područja Bosne i Hercegovine.

Zauzimamo se za uređenje Mostara, Travnika i Banje Luke na istim načelima, te preustroj Sarajeva, glavnog grada BiH, kao distrikta.

Asimetrično državno ustrojstvo dva entiteta - tri konstitutivna naroda zasigurno je jedan od temeljnih uzroka

nefunkcionalnosti države i njezinih institucija, što prati odsustvo očekivanog pomaka u gospodarsko-socijalnoj sferi, te izravno utječe na sve složeniji ukupni položaj hrvatskog naroda u BiH.

HDZ BiH se zalaže za Bosnu i Hercegovinu kao državnu zajednicu triju potpuno ravnopravnih, suverenih i konstitutivnih naroda Hrvata, Srba i Bošnjaka, organiziranu na tri razine vlasti. Svaka od tri razine trebala bi imati zakonodavnu, sudsku i izvršnu vlast.

Srednju razinu vlasti treba ustrojiti s najmanje tri ustavno administrativne jedinice (teritorijalne), a Sarajevo kao glavni grad BiH ustrojiti kao distrikt.

Ustavno administrativne jedinice s mogućnošću diskontinuiteta teritorija, utemeljiti na nacionalnom, gospodarskom i kulturnom načelu s istovjetnim načinom definiranja i ostvarivanja prava naroda, nacionalnih manjina i građana.

Zalažemo se za funkcionalnu državu jasno definiranih ovlasti i međusobnih odnosa i odgovornosti različitih razina vlasti.

Pripadnici nacionalnih manjina moraju uživati sva prava na temelju najviših europskih standarda i Povelje Ujedinjenih naroda.

Pristupanje Bosne i Hercegovine Europskoj uniji, NATO-u i drugim euroatlantskim integracijama vrhunski su prioriteti politike HDZ BiH i jamstvo su dugoročne političke stabilnosti Bosne i Hercegovine te gospodarskog i socijalnog napretka. HDZ BiH smatra očuvanje svih vitalnih nacionalnih interesa hrvatskoga naroda sastavnim dijelom strategije obrane i sigurnosti na razini Bosne i Hercegovine.

Pravna država

Pravna država je glavni uvjet, a istodobno i oslonac, svakog demokratskog društva. Njezina glavna zadaća sastoji

se u osiguranju pravne sigurnosti sa svrhom funkcionalnog održavanja ustavnopravnog poretka, unutarnje sigurnosti i osiguranju temeljenih vrednota demokratskog poretka, sloboda i prava čovjeka.

Opredijeljeni smo za cjelovitu, pravednu i dosljednu restituciju u BiH.

Potrebno je uspostaviti čvrste mehanizme demokratskog nadzora kako bi se spriječila zlouporaba pravnog sustava u progonu pojedinca ili skupine zbog političkog mišljenja, pripadnosti narodu ili nacionalnoj manjini, vjerskog opredjeljenja i sličnog, bez zakonskog temelja.

Poštujući kao vrhovno načelo jednakost svih građana pred zakonom, zalažemo se za učvršćenje vjerodostojnosti i jačanje povjerenja građana u sve institucije vlasti u Bosni i Hercegovini.

Gospodarstvo i porezna politika

Prvom pretpostavkom za zaustavljanje dramatičnog produblivanja sadašnje gospodarske i socijalne krize, te za pokretanje uspješnog gospodarskog razvitka držimo povratak samopouzdanja i vjere u vlastite snage.

Svoju gospodarsku politiku čiji je konačni cilj dostizanje stupnja gospodarske razvijenosti u zemljama Europske Unije, HDZ BiH temelji na ovim načelima:

- razvijati socijalno tržišno gospodarstvo utemeljeno na uravnoteženim interesima i partnerstvu radnika, poduzetnika i države;
- gospodarski rast i razvitak temeljiti na povećanju proizvodnje i izvoza, i korištenju potencijala relativno očuvanog okoliša;
- na ulaganju u znanost, obrazovanje i nove tehnologije te poticanje realnih investicija utemeljenih na domaćem

i inozemnom kapitalu kao ključu dugoročnog i stabilnog gospodarskog napretka;

- osiguranja stabilnog pravnog i političkog okvira koji će biti poticajan za nove investicije i novo zapošljavanje u dinamičnom socijalnom tržišnom gospodarstvu;
- uspostave sustava odgoja i naobrazbe koji će osposobljavati mlade ljude za poduzetništvo;
- osiguranja sustava stabilne opskrbe energentima i izgradnja potrebne prometne infrastrukture;
- sklapanja međunarodnih ugovora koji će biti poticajni za izvoz bosanskohercegovačkih proizvoda na inozemno tržište;
- osiguranja makroekonomske stabilnosti;
- da sveukupna gospodarska politika mora biti usmjerena ka ravnomjernom razvitku svih krajeva zemlje; Stabilnog bankarskog sustava u kojemu ne smije biti monopolističkog utjecaja, odnosno bankarski sustav koji će omogućiti da štednja građana posluži razvitku gospodarstva;
- žurne uspostave sustava nadzora i ograničenja inozemnog zaduživanja;
- angažiranje kapital, iskustva i znanja bosanskohercegovačko iseljeničtva koji može i treba biti snažan čimbenik u obnovi i razvitku gospodarstva;
- da obrtništvo, dinamično i prilagodljivo malo i srednje poduzetništvo, u promjenjivom gospodarskom okruženju mogu i trebaju biti nositelji gospodarskog napretka;
- da turizam, povezan s uslužnim djelatnostima i poljoprivredom je jedna od najperspektivnijih grana gospodarstva;
- da u procesu privatizacije energetskog sektora, zbog sveukupne gospodarske sigurnosti i stabilnosti država mora zadržati kontrolne udjele;
- načelo konkurencije mora biti

dominantan oblik odnosa na tržištu, a načelo regulacije treba primjenjivati samo gdje je to nužno radi opće gospodarske stabilnosti;

- svrhovitog razvitka poljoprivrede i svekolikog boljitak sela i seljaka, uz stalnu skrb i potporu države, kao jednog od važnijih uvjeta političke i socijalne stabilnosti, a i sveukupne obnove bosanskohercegovačkog društva;
- izgradnje autocesta, brzih cesta, moderniziranje i rekonstrukcija postojećih cesta, te moderniziranje i razvitak željezničkog i zračnog prometa kao jedne od temeljnih pretpostavki za opći razvitak gospodarstva i prioriteta HDZ BiH;
- da prehrambena, farmaceutska, drvna i metalna industrija moraju svojim finalnim proizvodima osvojiti više prostora na europskom i svjetskom tržištu;
- da graditeljstvo spada u najznačajnije grane gospodarstva uopće i predstavlja važan čimbenik u socijalnom životu zemlje, prije svega u sektoru stambene izgradnje i izgradnje infrastrukturnih objekata;
- smanjivanja birokratskih prepreka za dobivanje građevinskih dozvola i drugih službenih potvrda, dodjeljivanje lokacija za gradnju stambenih objekata i ubrzanje procedura, uz olakšanje poslovanja u ovoj bitnoj gospodarskoj oblasti, što će dovesti do smanjenja bespravne gradnje;
- ubrzanog sređivanja stanja u zemljišnoknjižnom sustavu, što podrazumijeva nove katastarske izmjere i novi zemljišnoknjižni i katastarski sustav prenesen u informacijski sustav, uz potrebnu edukaciju osoblja, geodetskih stručnjaka, odvjetnika i građana.

HDZ BiH se zalaže za konzistentan porezni sustav i poreznu politiku koja teži

poticanju ulaganja u nove investicije, u kreativnost i inovativnost poduzetnika.

Porez na dodanu vrijednost treba kreirati kako bi omogućio normalno funkcioniranje države i biti pravedan i podnošljiv svim socijalnim kategorijama društva.

Javnu potrošnju treba postupno smanjivati, imajući u vidu da je veliki problem u strukturi javni rashoda.

Svi proračuni trebaju biti uravnoteženi i usklađeni s realnim mogućnostima gospodarstva i poreznih obveznika.

Trošenje proračunskog novca mora biti podložno demokratskom nadzoru i raspodjeli koja omogućava ravnomjeran razvoj svih područja na koja se odnosi.

Povratak

HDZ BiH se zalaže za pravo povratka svih prognanih i izbjeglih u svoje domove bez ikakva uvjetovanja, sukladno Aneksu 7. Daytonskog mirovnog sporazuma.

Stvaranje sigurnosnih, političkih, gospodarskih i socijalnih uvjeta svakako su ključne pretpostavke za osiguranje održivog povratka te jedan od bitnih uvjeta za postizanje pune političke stabilnosti BiH.

Sa svrhom ostvarivanja povratka i sudbinske važnosti demografskog preporoda, Predsjedništvo HDZ BiH odredit će nositelja izrade demografske studije hrvatskog puka u Bosni i Hercegovine i inozemstvu.

Socijalna politika

HDZ BiH drži da je u razdoblju brzih gospodarskih i društvenih promjena potrebna poštena i humana socijalna država koja omogućava solidarnost generacija, socijalno partnerstvo i zaštitu slabih i nemoćnih.

Socijalna pravednost i društvena solidarnost i čovječnost trebaju biti temelji socijalne politike.

Pravedna socijalna politika mora osigurati pomoć za podmirenje osnovnih životnih potreba slabim, nemoćnim i drugima zbog nezaposlenosti ili nesposobnosti za rad, nezbrinutim građanima, obiteljima koje imaju djecu s posebnim potrebama i socijalno zapuštenu djecu, invalidnim osobama, djeci bez roditelja i onoj djeci za koju roditelji ne skrbe.

Zdravstvo

Zdravstvo i zdravstveni sustav jedna je od najznačajnijih sastavnica socijalne stabilnosti i ravnopravnosti svih građana.

Držimo da na crti izgradnje Bosne i Hercegovine kao socijalne države, kroz neophodne reforme zdravstvenog sustava, treba osigurati i održati i načelo solidarnosti u zdravstvenom sustavu.

Posebno treba skrbiti za zdravstvenu zaštitu nezaposlenih, branitelja, invalida, djece i ljudi starije životne dobi.

HDZ BiH smatra ključnim osigurati dugoročno održivo financiranje zdravstva i definiranje opsega prava iz obvezatnog zdravstvenog osiguranja.

Javno zdravstvo i preventivna zdravstvena zaštita su područja za koja je dokazan najpovoljniji odnos između financijskih izdvajanja i učinaka za zdravstveno stanje pučanstva pa te oblike zdravstvene skrbi valja posebno poticati.

Primarnu zdravstvenu zaštitu i službe hitne medicinske pomoći treba ustrojiti tako da u cijeloj državi, bez obzira na lokalne specifičnosti, budu podjednako dostupne na svakom mjestu i svakom bolesniku, kako bi on u svako vrijeme mogao dobiti pravodobnu i odgovarajuću medicinsku pomoć.

Kategorizacijom bolnica potrebno je ujednačiti kriterije vrjednovanja pruženih zdravstvenih usluga, poboljšati dostupnost bolničkih usluga kao i očuvati i povećavati kvalitetu zdravstvenih usluga.

Odnosi s RH i vanjska politika

Zbog povijesne i zemljopisne povezanosti Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske, te zbog činjenice da u ove dvije države živi najveći broj hrvatskoga naroda, odnosi između dviju država trebaju biti posebno dobri i prijateljski.

HDZ BiH se zalaže za produbljenje i izgradnju tih odnosa, te ćemo ustrajati na uspostavi što tješnjih diplomatskih, gospodarskih, kulturnih i drugih oblika suradnje BiH i RH.

Republika Hrvatska kao jedna od potpisnica Daytonskog mirovnog sporazuma mora imati aktivniju ulogu u njegovoj provedbi, ali i u pitanjima koja se tiču njegova redefiniranja i izgradnji političkih odnosa u Bosni i Hercegovine koji trebaju dovesti do stabiliziranja političkih prilika.

Ustavna obveza Republike Hrvatske da skrbi o Hrvatima u Bosni i Hercegovini dodatno nas obvezuje na obostrano razvijanje odnosa u interesu hrvatskoga naroda u obje države.

HDZ BiH daje punu potporu dvojnomo državljanstvu kao europskoj demokratskoj praksi.

Temelj vanjske politike HDZ BiH jeste volja za ostvarenjem mira u slobodi i razumijevanju među narodima. U tu svrhu HDZ BiH želi jačati dobre odnose sa svim zemljama koje prihvaćaju suradnju na ravnopravnim temeljima

HDZ BiH se zalaže za ulazak Bosne i Hercegovine u europske i euroatlantske političke, gospodarske i vojno-sigurnosne integracije uz zaštitu nacionalnih i državnih interesa.

Mir i sigurnost u međunarodnim razmjerima pored vojne sigurnosti podrazumijevaju i međunarodnopravnu zaštitu ljudskih, građanskih i etničkih prava, smirivanje etničkih i vjerskih sukoba, sprječavanje i otklanjanje ekoloških razaranja, te borbu protiv terorizma i svih oblika organiziranog međunarodnog kriminala.

Prioritet Bosne i Hercegovine je punopravno članstvo u Europskoj Uniji.

Europu razumijevamo kao kontinent čije narode, unatoč svim nacionalnim, političkim, kulturnim i gospodarskim razlikama, povezuje zajedničko povijesno i civilizacijsko uljudbeno naslijeđe i zajednički rad na budućnosti.

Jedinstvo Europe može funkcionirati na načelu poštivanja različitosti, partnerstva i ravnopravnosti. Sigurnost u Europi moguće je postići samo zajedničkim naporima.

Iseljništvo

HDZ BiH je posebno odgovoran i senzibilan prema Hrvatima u inozemstvu.

Svjesni značajnoga doprinosa hrvatskih iseljenika u pogledu razumijevanja među narodima i njegovanja međunarodne i međudržavne suradnje, zalažemo se za aktivno očuvanje nacionalnoga, duhovnoga i kulturnog identiteta hrvatskoga iseljništva iz BiH.

Posebno zastupamo i promičemo povijesnu istinu da je za obranu slobode hrvatskoga naroda u BiH zaslužno i hrvatsko iseljništvo.

Jačanje veza i ostvarivanje pune suradnje s iseljništvom svakako će doprinijeti povećanju interesa iseljništva za ukupne političke prilike u BiH te aktivnije sudjelovanje u političkom i gospodarskom životu BiH.

Znanosti i tehnologija

Bosna i Hercegovina zaostaje u primjeni visokih i novih tehnologija posebno u primjeni i proizvodnji proizvoda kojima se mogu osigurati specifični tržišni uspjesi na svjetskim tržištima.

HDZ BiH smatra kako je nužno izraditi državnu strategiju znanstvenog i tehnološkog razvitka koja mora voditi

računa o svim uočenim zaprekama i slabostima i istodobno uz potrebno povećanje proračunskog izdvajanja osigurati stvarni pomak u znanosti, razvojno-istraživačkim projektima i novim tehnologijama.

Sveučilište - visoko obrazovanje

HDZ BiH se zalaže za akademsku slobodu i autonomiju svih sveučilišta u BiH, za slobodu istraživanja i nastave, kao i omogućivanje Sveučilištu da samo odlučuje o načinu i putu ostvarivanja svojih zadaća.

Zalažemo se za opstojnost i daljnji prosperitet Sveučilišta u Mostaru, uz primjenu hrvatskih nastavnih planova i programa s nastavom na hrvatskom jeziku.

U preustroju Sveučilišta nužno je ugraditi i slijediti temeljna načela Bolonjskog procesa, te otvaranjem odjela izvan sjedišta olakšati studiranje i omogućiti studiranje studentima koji u drugim okolnostima to ne bi mogli. Uz ovaj temeljni cilj, zalažemo se za razvoj i promicanje znanstvenoga, stručnog i umjetničkog rada na svim područjima, te visokoškolsku naobrazbu mladih stručnjaka u jedinstvu nastave i istraživanja. Sveučilište mora biti most za prijenos svjetskih iskustava i rezultata u procesu europskih i globalnih integracija, s posebnom ulogom u reintegraciji mladeži i stručnjaka iz iseljenišva.

Predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo

Hrvatski jezik i nacionalni obrazovni program najznačajnija su izvorišta vlastite samobitnosti.

Sukladno europskim dostignućima, kao i svim relevantnim međunarodnim konvencijama, držimo kako je neotuđivo pravo svakog naroda, pa i hrvatskoga,

školovanje na svome materinskom jeziku i po vlastitim nastavnim planovima i programima koji omogućuju učenje vlastite povijesti i drugih nacionalnih posebnosti. Poštujući kulturne, jezične i obrazovne posebnosti konstitutivnih naroda u BiH, te ustavna prava učenika i roditelja za slobodnim izborom škole, jezika i nastavnog plana i programa, bez obzira na nacionalnu pripadnost. HDZ BiH drži da ostvarenje tih temeljnih prava i sloboda ničim ne doprinosi segregaciji pojedinaca i naroda, nego naprotiv, to onemogućuje jezičnu i kulturnu diskriminaciju i asimilaciju jednog naroda od drugog naroda, te oduzimanje njegovih ustavnih prava na vlastito školstvo, nastavu, programe i udžbenike na svome jeziku.

HDZ BiH se zalaže za značajne promjene u sustavu odgoja i naobrazbe.

Potencijale toga sustava potrebno je maksimalno iskoristiti za sveukupni napredak zemlje populacijsku obnovu, povećanje učinkovitosti gospodarstva i društvenih djelatnosti, inovativne aktivnosti i otvaranje novih radnih mjesta, te stvaranje visokokvalitetnih znanstvenih, tehnoloških i kulturnih dobara.

Nužno je osigurati kontinuirano godišnje povećanje izdvajanja za predškolski odgoj, osnovno i srednje školstvo kako bi se, uz moderniziranje nastave, osiguralo podizanje materijalnog, socijalnog i profesionalnog statusa odgojitelja, učitelja i profesora.

Potrebno je potaknuti žurno povećanje broja i kapaciteta ustanova predškolskog odgoja koji uz povećanje obuhvata djece treba doprinijeti stvaranju podjednakih polaznih šansi svoj djeci (kreativni razvoj, učenje stranih jezika i sl).

Programe osnovnih (obveznih) i srednjih škola treba osloboditi od nepotrebnih i neproduktivnih sadržaja i utemeljiti ih na općim pismenostima potrebnima za život u 21. stoljeću.

Programe srednjih škola nužno je osuvremeniti radi stjecanja suvremene opće i stručne naobrazbe, dostatne

za nastavak studija ili zapošljavanje na radnim mjestima sa suvremenim tehnologijama.

U nastavne planove i programe svih stupnjeva izobrazbe treba ugraditi temeljne vrijednosti nacionalnoga identiteta, pripadnost zapadnoeuropskom kulturnom krugu i svjetskoj zajednici, opća prva čovjeka i djeteta, a posebno pravo na slobodu savjesti i vjerskog odgoja, te načela zaštite okoliša.

Nužno je urediti izdavanje udžbenika i ostalih izvora znanja tako da sadržajem, cijenom budu dostupni svima i distribucijom budu prirodna sastavnica obrazovne djelatnosti.

Usporedo s razvojem institucionalnog školstva nužno je snažnije poticati razvitak svih oblika obrazovanja odraslih radi lakšeg i što bržeg zapošljavanja golemog broja nezaposlenih i promjene loše strukture obrazovanosti odraslog stanovništva.

Kultura i kulturno-povijesno naslijeđe

HDZ BiH pridaje veliku važnost kulturi i zalaže se za potpunu slobodu umjetničkog stvaralaštva, svjesni uloge koju je kultura imala i ima u razvoju i očuvanju identiteta hrvatskoga naroda.

Zalažemo se za dijalog i međunarodnu kulturnu suradnju.

Posebice se zalažemo za očuvanje baštine i njezino prožimanje s modernim senzibilitetom, te za stalnu skrb o duhovnoj i materijalnoj baštini.

HDZ BiH će posebice skrbiti o kulturnim i znanstvenim institucijama, te očuvanju kulturnog naslijeđa i kulturnih institucija hrvatskog naroda

Šport

Šport je sastavni dio kulture života, opće naobrazbe i odgoja te značajan čimbenik

u očuvanju zdravlja u svim razdobljima čovjekova života.

Zalažemo se za što veću prisutnost športa u školama i na fakultetima, za amatersko djelovanje u športskim udrugama, za športske aktivnosti svih slojeva društva.

Kada je u pitanju vrhunski šport, smatramo da država mora izvršavati svoj dio obveze potpore, prije svega omogućavanjem razvoja mladih talenata.

Mediji

Hrvatska demokratska zajednica BiH drži da pravo na informaciju spada u temelje demokracije, a iz toga proistječe naša puna potpora slobodi medija koji imaju ogromno značenje u modernome društvu.

U sklopu pune slobode mišljenja i govora u tisku i elektroničkim medijima mora se poštivati obveza iznošenja istine i čuvanja ljudskoga dostojanstva svakog pojedinca.

Zalažemo se za različitost medijske ponude i zdravu tržišnu konkurenciju kao i za sprječavanje medijske manipulacije i monopola.

HDZ BiH se zalaže za produkcijski RTV sustav na hrvatskome jeziku u okviru RTV sustava BiH.

Zaključak

HDZ BiH je bila i ostaje stožernom strankom hrvatskoga naroda u BiH. Snaga HDZ BiH jest u prepoznavanju, dosljednoj i ustrajnoj političkoj borbi za ostvarivanje vitalnih interesa Hrvata u BiH i stvaranju uvjeta za sveopći boljitak.

HDZ BiH je stranka hrvatskog narodnog povjerenja, i tu poziciju je izborila i potvrdila na svim dosadašnjim parlamentarnim izborima.

HDZ BiH namjerava tu poziciju i zadržati. Stoga ćemo raditi na daljnjem profiliranju u modernu političku stanku

s prepoznatljivim zapadnoeuropskim značajkama, s efikasnim unutarnjim ustrojem, suvremenim političkim iskazom, dizajnom i političkim marketingom.

Posebnu pozornost u idućem razdoblju posvetit ćemo jačanju infrastrukture Stranke, odgovornosti članova i dužnosnika, razmjeni informacija po vertikali i horizontali stranačkog ustroja te hijerarhijskom upravljanju u provođenju donesenih odluka.

Na svim razinama vlasti organizirat ćemo efikasne koordinacije kao i koordinacije po važnim oblastima života odgovornih i kompetentnih osoba sa svih razina.

Ostajemo i dalje otvoreni za svaku dobronamjernu suradnju sa svim organizacijama iz BiH, R Hrvatske i svijeta u ravnopravnim odnosima sa svrhom stvaranja uvjeta za bolji život i očuvanje života.

U osnovici naše političke pragmatike uvijek ostaje isti cilj: osiguranje hrvatske opstojnosti u BiH; očuvanje integriteta hrvatske nacije i hrvatskoga narodnosnog bića u zajedničkoj državi triju suverenih, ravnopravnih i konstitutivnih naroda na cijelom njezinu teritoriju. Izgradnja suverene i suvremeno ustrojene, gospodarski i socijalno prosperitetne, pravne i decentralizirane države BiH na čijem će se cijelom području sukladno europskim i UN poveljama i konvencijama poštivati ljudska, narodna, građanska i manjinska prava.

Programska deklaracija

Ustrajni u dosljednoj provedbi Programa Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine

Privrženi suverenitetu i teritorijalnom integritetu Bosne i Hercegovine

Odlučni u izgradnji demokratske i decentralizirane Bosne i Hercegovine, domovine suverenih, konstitutivnih i jednakopravnih naroda i svih njezinih građana

Opredijeljeni za europske i euroatlantske integracije i ukupan razvitak dobrosusjedskih odnosa sa svim državama

Ponosni na nezamjenjivu povijesnu ulogu i doprinos hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini ukupnom razvitku i prosperitetu Bosne i Hercegovine,

Temeljem Programa Hrvatske demokratske zajednice Bosne i Hercegovine usvojenog na XII. Saboru HDZ BiH, iskazujući dosljednost u političkom promišljanju Bosne i Hercegovine, izgradnji i jačanju demokratskih načela, vladavini prava te poštivanju ljudskih sloboda, a suočeni sa svim izazovima političkog trenutka u kojem djelujemo, mi sudionici XII. sabora HDZ BiH donosimo

PROGRAMSKU DEKLARACIJU HRVATSKE DEMOKRATSKE ZAJEDNICE BOSNE I HERCEGOVINE

Bosna i Hercegovina mora biti demokratska, decentralizirana i pravna država koja funkcionira na temeljima ustavne i stvarne jednakopravnosti Hrvata, Bošnjaka i Srba kao konstitutivnih naroda i svih njezinih građana, u kojoj se vlast uspostavlja temeljem slobodnih

i demokratskih izbora, poštujući većinski izborni legitimitet unutar sva tri konstitutivna naroda.

Neprihvatljivo je kršenje odredbi Ustava o zastupljenosti konstitutivnih naroda i negiranje izborne volje hrvatskoga naroda u Bosni i Hercegovini.

Zoran primjer za isto je neustavno i nezakonito formiranje vlasti u Federaciji BiH u proteklom periodu, koji je izazvao do sada najveću političku krizu u zemlji i ugrozio same temelje Bosne i Hercegovine i njezin opstanak.

Danas u Europi gotovo nema zemlje u kojoj se u nekom obliku nije postavilo nacionalno pitanje, bilo kao unutarnji problem neke od europskih država, bilo kao međunarodni problem.

Hrvatska demokratska zajednica BiH kontinuirano upozorava kako je Bosna i Hercegovina jedino moguća kao državna zajednica triju suverenih, konstitutivnih i ravnopravnih naroda: Hrvata, Srba i Bošnjaka. To se jedino može ostvariti novim ustavnim i administrativno-teritorijalnim preustrojem Bosne i Hercegovine, te nužnim izmjenama Izbornog zakona BiH, kojim će se u svim narednim izbornim ciklusima osigurati izbor legitimnih predstavnika sva tri konstitutivna naroda u tijelima vlasti BiH, a isti stavovi izneseni su u zadnje dvije rezolucije Europskog parlamenta, odnosno Odbora za vanjsku politiku Europskog parlamenta.

Pristupanje Bosne i Hercegovine euroatlantskim integracijama jedan je od prioriteta politike HDZ BiH, jer je jamstvo dugoročne političke stabilnosti Bosne i Hercegovine te gospodarskog i socijalnog razvitka ove zemlje.

Neovisne institucije pravne države glavni su temelj svake demokratske države i pravnog poretka, jamac slobode i prava svakoga čovjeka, jednakosti svih građana pred zakonom, te jedini put ka vraćanju vjerodostojnosti i jačanju povjerenja građana u institucije vlasti u Bosni i Hercegovini, i svakako najsnažnije

uporište za borbu protiv terorizma, organiziranog kriminala i korupcije.

Hrvatska demokratska zajednica BiH u svom političkom djelovanju poštuje i štiti čast, ponos, ugled i dostojanstvo hrvatskih branitelja i Domovinskog rata. Hrvatska demokratska zajednica BiH odlučno će se suprotstavljati svim pokušajima kriminaliziranja HVO-a, krivotvorenja povijesne istine o Domovinskom ratu i cjelokupne novije povijesti BiH.

Hrvatska demokratska zajednica BiH inzistirat će na socijalnoj solidarnosti i osjetljivosti prema svim građanima snažnom i bezuvjetnom potporom svim gospodarskim mjerama i aktivnostima koje vode razvoju gospodarstva i povećanju zapošljavanja.

Za Hrvatsku demokratsku zajednicu BiH hrvatski jezik i nacionalni obrazovni program na hrvatskom jeziku neotuđivo je pravo hrvatskoga naroda i najznačajnije vrelo narodne samobitnosti i opstojnosti. Stoga je stabilnost i daljnji razvitak Sveučilišta u Mostaru naša trajna obveza.

Kulturna baština, povijesno naslijeđe i nacionalni identitet hrvatskog naroda u BiH, kao i skrb o kulturnim i znanstvenim institucijama, posebna su obveza o kojoj ćemo skrbiti i ustrajati na očuvanju iste.

Poštujući punu slobodu mišljenja, govora, tiska i elektroničkih medija Hrvatska demokratska zajednica BiH drži kako pravo na informiranje spada u temelje demokracije u suvremenom svijetu. HDZ BiH će ustrajati na osnivanju produkcijskog radiotelevizijskog kanala na hrvatskom jeziku u okviru javnog RTV sustava BiH.

Razvijanje svestranih i bliskih odnosa BiH s Republikom Hrvatskom u interesu je hrvatskoga naroda u obje države, te će HDZ BiH inzistirati na razvitku i učvršćivanju tih odnosa.

Kako bi se izbjegla daljnja zaoštavanja nacionalnih proturječja u BiH, neophodna je veća dosljednost u traženju kvalitetnog suživotu, u interesu sva tri naroda i svih građana u BiH.

Nacionalna samobitnost svakoga, pa time i hrvatskoga naroda, kao i svih drugih naroda i građana BiH, zahtjev je modernog civiliziranog društva. To potvrđuju suvremena politička zbivanja kako u Europi tako i u drugim zemljama diljem svijeta. Odgovornost za raspad bilo koje države je na najbrojnijem narodu, a ne nacionalnim zahtjevima malobrojnijih naroda. Zbog toga se svi odnosi u BiH moraju graditi na prihvatljivim i konsenzusom usklađenim rješenjima.

HDZ BiH poziva sve domaće političke subjekte i institucije, te predstavnike međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini na zajedničko djelovanje u izgradnji sigurne, stabilne, prosperitetne i europske Bosne i Hercegovine na načelima pune ustavne i institucionalne jednakopravnosti tri konstitutivna naroda i ravnopravnosti svih građana u Bosni i Hercegovini.

Ur. Br; I-01-____/15.

PREDSJEDNIK
Dr. Dragan Čović

Mostar, 25. travnja 2015. godine

HDZ
Bosne i Hercegovine

www.hdzbih.org